

Izvoljeni so naši najvišji predstavniki

V SOBOTO IN NEDELJO JE ZVEZNA SKUPŠČINA PRVIČ ZASEDALA. NAJPREJ SO NA PREDLOG SZDL JUGOSLAVIJE IZVOLILI ZA PREDSEDNIKA ZVEZNE SKUPŠČINE TOV. EDVARDA KARDELJA, POD ČIGAR VODSTVOM JE POTEM SKUPŠČINA NADALJEVALA DELO. SKUPŠČINA JE IZVOLILA TUDI DRUGE VIŠKE POLITIČNE DELAVCE. TAKO JE BIL ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE IZVOLJEN PONOVO JOSIP BROZ-TITO IN SO ZANJ GLASovali VSI NAVZOČI POSLANCI. ZA PODPREDSEDNIKA REPUBLIKE JE BIL IZVOLJEN ALEKSANDER RANKOVIĆ.

NA PREDLOG TOV. TITA — PREDSEDNIKA REPUBLIKE, JE POTEM ZVEZNA SKUPŠČINA IZVOLILA ZA PREDSEDNIKA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA PETRA STAMBOLICA. ČESTITKAM MNOGIH DELOVNIH KOLEKTIVOV, DRUŽBENO POLITIČNIH ORGANIZACIJ IN POSAMEZNIKOV SE PRIDRUŽUJEMO TUDI MI IN ŽELIMO VSEM ORGANOM NOVEGA VODSTVA PRI DELU ČIM VEČ USPEHOV.

Presegli so polletni družbeni plan v skupni proizvodnji

Ceprav podatki o izpolnitvi družbenega načrta v polletju še niso dokončni oziroma jih še obdelujejo, lahko zapišemo, da je šest obratov naše železarne le-tega prav gotovo izpolnilo. Družbeni načrt v skupni proizvodnji za prvo polletje so prekoračili:

- elektropeč za 624 ton (polmesečna proizvodnja)
- livarna za 460 ton

- opekarna za 246 ton
- žična valjarna za 293 tone
- valjarna 1300 za 1.291 ton (skoraj četrtmesečna proizvodnja)
- jeklovlek za 71 ton

Vsem obratom, ki so polletne naloge izpolnili, iskreno čestitamo, o točnih rezultatih pa bomo poročali v prihodnji številki!

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE J E S E N I C E

JESENICE, 6. JULIJA 1963

ŠTEVILKA 27/V.

20. redno zasedanje CDS

Sektor za ekonomiko

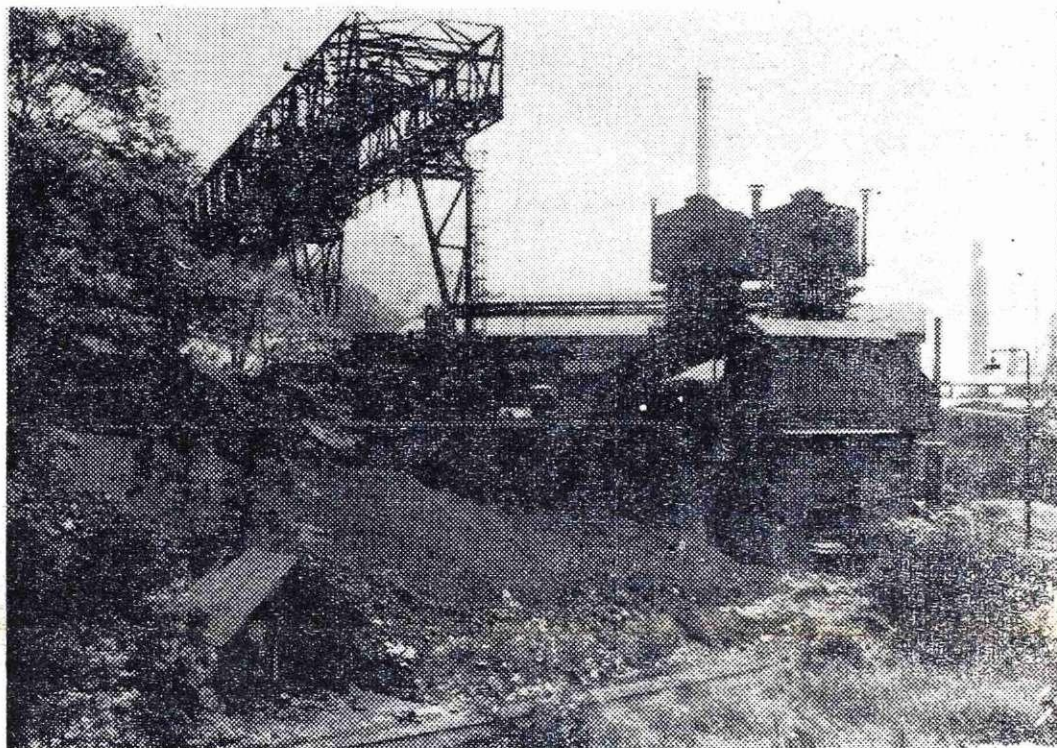
V sredo, 3. julija, je bilo v dvorani Delavskega doma pri Jelenju 20. redno zasedanje CDS. Med drugim so člani obravnavali tudi predlog reorganizacije plansko-ekonomskega oddelka, ki ga je predhodno obravnaval upravni odbor, pa tudi komisija za organizacijo dela pri CDS.

CDS je že na predhodnih zasedanjih ugotavljal potrebo po reorganizaciji plansko-ekonomskega oddelka in 5. marca na 15. rednem zasedanju sklenil: »Ker povzroča pomanjkljiva zasedba delovnih mest v plansko-ekonomskem oddelku kakor tudi neodgovarjajoča organizacija strukture določene težave in probleme pri vodenju ekonomike podjetja, je dolžna uprava podjetja, da predloži CDS reorganizacijo tega oddelka.« V sredo je torej CDS obravnaval ta predlog, iz katerega povzemamo nekaj najvažnejših odstavkov.

Z ustanovitvijo plansko-ekonomskega oddelka je bila podana v okviru podjetja osnova za uspešen razvoj sektorja, ki bi bil zadolžen za vse posle statistike, analize in ekonomike podjetja. Razen operativnega bi morala biti vsebina njegovega dela tudi študijskega značaja. Do sedaj je plansko-ekonomski oddelke vključeval organizacijski oddelke, planski oddelke, analitski oddelke, normni oddelke, oddelke za

produktivnost dela, oddelke za evidenco in IBM oddelke. Organizacijski oddelke je do sedaj predvsem reševal tekoče operativne naloge glede sprememb delovnih mest in pogojev ter organizacijske spremembe nekaterih sektorjev. Planski oddelke kadrovske sploh ni zaseden, čeprav vemo, da moramo v sedanjem položaju sistemu planiranja v ožjem smislu posvetiti več pozornosti, utrditi metodiko planiranja in drugo zasledovanje vseh činiteljev, ki so sestavni del družbenega načrta. Tudi analitski oddelke je kadrovske nepopoln, saj je imel doslej le enega ekonomista, pred kratkim pa so se mu pridružili še trije z grupnih vodstev, ki so zadolženi s pripravo podatkov za prenos na strojno obdelavo materiala R-5 in 6. Na normnem oddelku je le eno delovno mesto, ker so ostali normirani po grupah. Študij potrebnega časa za enoto proizvodnje pa je izredno važen. Težnja posameznih ekonomskih enot, da bi od

(Nad. na 2. str.)

Na rudnem dvoru si skoraj ne moremo več predstavljati dela brez portalnega žerjava. Tudi na pržnih pečeh morajo opraviti pomembno delo pri pripravi vložka za visoke peči

20. redno zasedanje CDS

Problematika nagrajevanja

O tej problematiki je CDS razpravljal in sklepal že na 18. rednem zasedanju, na osnovi poročila komisije za nagrajevanje, ki je to problematiko obravnavala na seji 1. jul. letos, pa jo je obravnaval ponovno na 20. rednem zasedanju 3. julija.

Komisija za nagrajevanje je CDS posredovala naslednjo problematiko nagrajevanja:

Omejitev povprečij

Vse pripombe, dostavljene na ta predlog, nasprotujejo administrativni omejitvi povprečij, češ da s tem nastaja razlika med ekonomskimi enotami, ki morajo zaradi norm še uporabljati povprečja in med tistimi, ki delijo celotni gibljivi del. Prav tako bi bilo krivično omejiti tista delovna mesta v proizvodnem procesu, ki jim zaradi značaja dela ni mogoče postaviti norme. Udeležbo administrativnih delovnih mest pa so nekatere enote že same omejile. Po mnenju komisije bi administrativna in linearna omejitev povprečja več škodovala kot koristila.

Grupne premije

Sistem grupnega premiranja obstoja le še v dveh ekonomskih enotah in treh grupnih vodstvih, zato meni komisija, da nima smisla voditi še naprej te oblike nagrajevanja kot sistem. Obe ekonomski enoti, visoke peči in jeklovlek, ne nasprotujeta ukinitvi, za grupna vodstva pa se s tem spremeni samo proporc delitve in to v toliko, kolikor vpliva priključitev administrativnih moči na ista merila. Komisija meni, da bi zato sistem grupnega premiranja ukinitvi, ker v sedanjih fazi ne predstavlja več neke stimulacije ter nastopa premija le kot obračunski instrument.

Predvideni sklepi za posamezne ekonomske enote

Komisija, ki je bila določena, da postopoma analizira vzroke večjih odstopanj v posameznih ekonomskih enotah, je doslej podrobno obdelala elektropeč in žebjarino. Za elektropeč je ugotovila, da je odstopanje osebnega dohodka vzporedno doseženi proizvodnji nad količino, ki je služila za sestavo cenika. Vzrok višji proizvodnji je predvsem v skrajšanju časa rafinacije in delno zakladanja ter v manjšem številu plačanih ur. So pa pogoji v prvih štirih mesecih za elektropeč ugodnejši kot jih lahko pričakujemo v naslednjih mesecih, v maju je osebni dohodek že na ravni leta 1962, komisija predlaga, da ostane vprašanje popravka cenika odprto, ker je v tem tudi ugotavljanje porabe kisika s števcem, kar

(Nadaljevanje na 8. str.)

Začeli so z obzidavo in pokrivanjem striper hale

Sektor za ekonomiko

(Nadaljevanje s 1. str.)

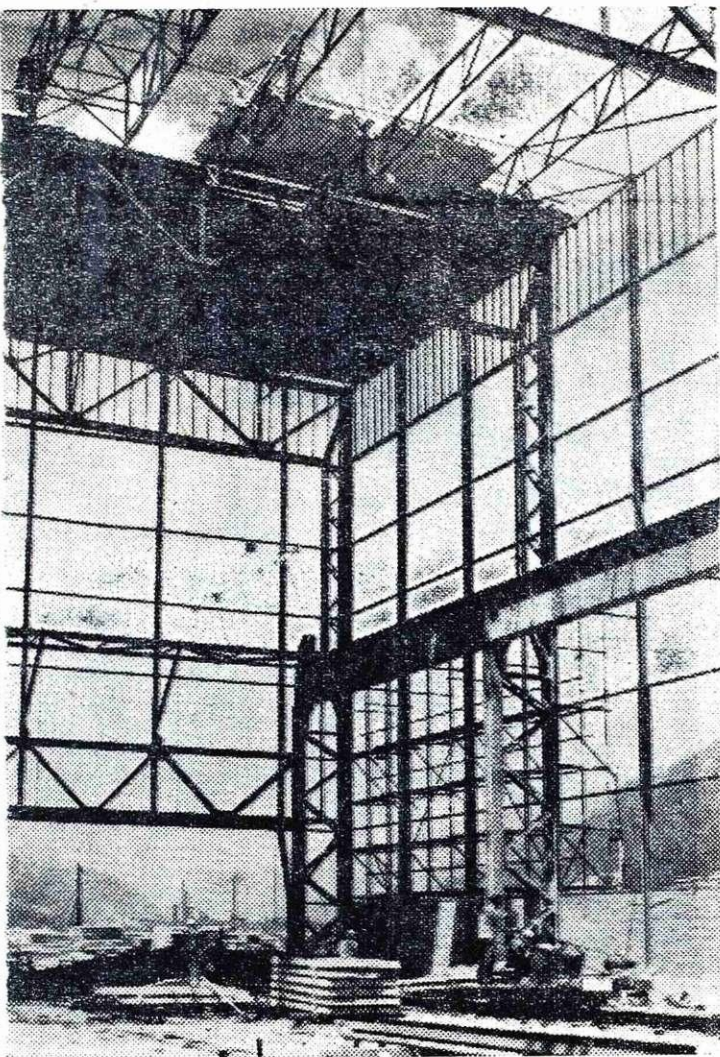
Tudi v juniju so dela na gradbišču na Belškem polju hitro napredovala. Pred kratkim so odstranili tri montažne hiše, ki so ovirale nadaljnje delo pri gradnji nasipa. S tem je rušenje montažnih hiš zaključeno, gotov pa je tudi spodnji ustroj nasipa in bodo lahko kmalu nadaljevali s polaganjem železniških tirov do striper hale, težke proge in jeklovleka.

Delavci Metalne iz Maribora so pred rokom zaključili z montažnimi deli na striper hali. Pred nekaj dnevi so začeli že z obzidavo ter polaganjem krovnih plošč iz prednapetega betona. Ta dela opravlja gradbeni podjetji Sava in Projekt. Še preden so začeli s pokrivanjem hale, so opleskali strešno konstrukcijo. To delo je bilo zaupano delavcem pleskarskega podjetja iz Ptuja.

Tudi dela pri gradnji jame za škajo zelo dobro napredujejo in bodo do 15. julija že izgotovili temelje za stebre bluming hale na področju te velike jame. Tako bodo lahko s 15. julijem montirali stebre ter nadaljevali začeto delo na mestu, kjer so morali montažo bluming hale prekiniti. Montaža stebrov za bluming halo in strojnico lepo napreduje, do 15. julija pa bodo dokončno dograjeni vsi temelji za stebre bluming hale in strojnice. V celoti bodo postavili za oba objekta 93 stebrov. Tudi konstrukcija za omenjeni hali je v glavnem že na gradbišču, tako da pri nadaljnjih montažnih delih zaradi tega ne bodo imeli nobenih večjih težav.

Po vsej verjetnosti bodo v avgustu že začeli z izkopom temeljev za halo težke

proge, ki bo dolga 540 m in daljša od sedanjih hal ter široka 30 m. Delavci Gradisa bodo še ta mesec začeli z betoniranjem temeljev v podaljšku hale jeklovleka, tako da bodo ob koncu meseca lahko začeli z montiranjem stebrov, ki jih pripravljajo v konstrukcijski delavnici na Jesenicah. V teku so tudi priprave za izkop strojnih temeljev za bluming napravo. Podrobneje o tem in ostalih gradbenih delih bomo naše bralce sproti obveščali.

Potem, ko so pleskarji iz Ptuja opleskali strešno konstrukcijo striper hale, so delavci gradbenih podjetij začeli s pokrivanjem. Poročali smo že, da so krovne plošče iz prednapetega betona, težke pa so po 300 kg

pravili norme, ni pravilna in bo treba temu vprašanju posvetiti več pozornosti. Bolje bi bilo, če bi normirce po grupah izločili iz sedanjega sestava, tako da bi bili v grupi samo detaširani. Oddelek za produktivnost dela je kadrovska v strokovnem pogledu nepravilno zaseden z ozirom na to, da smo osvojili predlog zasledovanja produktivnosti, ki ga je izdelal Zavod za produktivnost LRS. Tudi oddelek za evidenco, oziroma evidenco, ki jo vodi, bo treba izpopolniti in delo organizirati tako, da bodo na tem oddelku na razpolago vsi podatki, uporabni za določene analize in poročila, kakor tudi vsa poročila, ki gredo iz podjetja. Še posebej je potrebna reorganizacija celotne statistike in evidence podjetja, če hočemo preiti na strojno obdelavo podatkov o proizvodnji. V sklopu plansko-ekonomskega oddelka je tudi IBM oddelek, čigar strojni park bo treba izpopolniti z bolj sodobnimi stroji z večjo zmogljivostjo.

Vse to je torej osnova za predlog bodoče organizacije plansko-ekonomskega oddelka in njegove zadolžitve.

Plansko-ekonomski oddelek naj bi se preimenoval v sektor za ekonomiko podjetja z oddelki: tehnološko-organizacijski oddelek, plansko analitski oddelek in IBM oddelek. Namesto dosedanjih manjših oddelkov bi bili v sestavi obeh prvih dveh oddelkov referati s točno določenim delokrogom za vsako delovno mesto. Število delovnih mest bi povečali le za toliko, kolikor bi bilo premikov iz ostalih sektorjev, seveda pa bi s tem prenesli tudi področja dela. Za uspešno poslovanje mora biti dana možnost primerne

premetitve kadra, ki morda zaradi strokovnega nivoja ne odgovarja. Delo v tem sektorju ne more sloneti le na evidenci, zbiranju in preračunavanju podatkov, temveč na poglobljenem študiju, iskanju novih metod in prijemov ter podobno. Le tako delo bo opravičilo obstoj in delovanje omenjenih oddelkov oziroma referatov.

Tehnološko-organizacijski oddelek bi obsegal referat za študij in organizacijo tehnoloških postopkov, referat za študij toka materiala, referat za študij časa in delovnega učinka — norme in referat za novatorstvo in racionalizacijo.

Plansko-analitski oddelek pa bi obsegal: referat za plan, referat za analizo poslovanja, referat za organizacijo tehnično-administrativnega poslovanja, referat za statistično analizo, referat za evidenco in statistiko.

Po novi organizacijski obliki bi obsegal sektor za ekonomiko podjetja 33 oseb, medtem ko jih ima sedanji plansko-ekonomski oddelek zaposlenih 26 — brez oddelka IBM. Iz celotnega pregleda je razvidno, da se tako število predvidenih oseb poveča le za 7, treba pa je upoštevati, da načelno v okviru podjetja povečanja ne bo, ker bodo nekatera delovna mesta prenešana v ta sektor z ozirom na področje dela. Tudi ves potreben kader bomo prvenstveno iskali v podjetju in le v izjemnih primerih izven njega. Kakor je razvidno, se skoraj celotna dosedanja struktura spremeni ter istčasno tudi nivo posameznih služb oziroma referatov.

O tem je torej poleg drugih vprašanj razpravljajal CDS, o zaključkih in sklepih pa bomo poročali v prihodnji številki.

Pismeno obvestilo o zagotovitvi kreditov za investicije

Dne 28. junija smo prejeli pismo potrdilo, to je sklep Jugoslovanske investicijske banke o investicijskem kreditu za naše podjetje. S tem sklepom so nam vnaprej določeni tudi letni zneski ali kot jih imenujemo, letne tranše porabe. Ker moramo dati k posojilu 35 odstotkov udeležbe, nam sklep JIB zagotavlja samo 65 odstotkov sredstev iz osrednjega investicijskega sklada. Zaradi tega so tudi letne tranše samo do te višine in letošnja tranša znaša 6.500 milij. din. Če temu dodamo še našo udeležbo 35 odstotkov, lahko to leto porabimo 10 milijard dinarjev, seveda velja to za dela, predvidena v našem programu investicij in rekonstrukcije. Ker pričakujemo v kratkem nove uredbe o načinu plačevanja uvozne

opreme, bodo predvidena sredstva morda zadoščala.

Do konca junija smo letos že porabili približno 3.500 milij. sredstev. Postopek sklepanja pogodbe z investicijsko banko bo trajal gotovo še mesec dni. Do 25. avgusta pa mora biti pogodba dokončno sklenjena, ker je za to po »sklepu« odreden dokončen rok. Da administrativen postopek ne bi bil ovira za normalni potek del, nam je JIB glavna centrala Beograd z odločbo od 26. junija dala ponoven avans sredstev in sicer 2 milijardi din. Z našo udeležbo vred, imamo zopet na razpolago nekaj nad 3 milijarde dinarjev, tako da do sklenitve dokončne pogodbe res ne bomo s sredstvi v zadregi.

Za našo udeležbo smo tudi zaprosili za kredit pri republiški Go-

spodarski banki. Tudi za to posojilo smo že dobili »sklep« o odobritvi kredita in slučaj je hotel, da sta prišla oba sklepa prav isti dan. Seveda bo trajal tudi pri tej banki postopek sklepanja še nekaj časa. K pogodbi zahtevajo banke poroštvne izjave občine, republike ter komunalnih bank in postopek za pridobitev teh poroštvnih izjav ni ravno hiter. Kljub vsemu pa lahko rečemo, da imamo dokončno pismene dokumente o odobrenih kreditih in tako tudi praktično dokončno zagotovljena sredstva za naše investicije.

Ker je za nami pol koledarskega leta, bom opisal tudi trenutno stanje investicij.

Mlin v kamnolomu za mletje apnenca za pripravo samohodnega aglomerata je, po odpravi napak, začel redno obratovati.

Za aglomeracijo in pripravo rude so razčiščena vsa bistvena tehnična vprašanja. Projektantje so dobili za vse potrebne tehnične podatke, razen zahtevane sondaže tal. Napravljena je razdelitev opreme na uvozni del in del, katerega bo lahko dala domača industrija. Dokončno po-

nudbo pričakujemo v drugi polovici julija. Dobavni roki, o katerih smo razpravljali za uvozno opremo, sežejo tudi v leto 1966. Vsekakor je pa stanje zrelo za zaključevanje pogodb v naslednjih mesecih.

Projektantje za rekonstrukcijo visokih peči javljajo, da imajo del projektov pripravljenih za pregled in potrditev. Ker dela projekt univerzitetna organizacija, bo možno pregled izvršiti šele po počitnicah.

Cistilec visokopečnega plina, ki je v poizkusnem obratovanju, daje zadovoljive rezultate čiščenja. V juliju bomo izvedli še kontrolne meritve, pri katerih bodo prisotni: poljski strokovnjak, ki nam je svetoval z izkušnjami med gradnjo, predstavnik metalurškega inštituta iz Ljubljane in seveda domači predstavniki obrata ter UOS. Tudi udeležniki so dograjeni in so rezultati meritev stopnje čiščenja v dovoljeni meji, ki jo določa pogodba.

Za gradnjo električne peči izdeluje Industrijski biro Ljubljana gradbene načrte, ki bodo gotovi do konca meseca avgusta. Upamo, da ne bo ovir za pričetek gradbenih del meseca septembra. Do takrat pa

15 milijonov „mrtvih“ sredstev

V zvezi z reorganizacijo strokovnih sindikatov na nivoju republike in zveze, se je tudi predsedstvo OSS odločilo povezati sindikalne podružnice na področju občine v občinske odbore. Izvolili so občinski odbor sindikata storitvenih dejavnosti in odbor sindikata družbenih dejavnosti. Odbora sindikata industrijskih delavcev pa ne bodo ustanovili, ker ima železarna kot največja sindikalna organizacija v občini že itak svoj odbor, ki organizacijsko povezuje delo sindikalnih odborov ekonomskih enot.

Občinske odbore so formirali na ustanovnih konferencah, kjer so na osnovi referatov razpravljali o bodočih nalogah znotraj teh odborov oziroma sindikalnih podružnic. Delegati iz sindikalnih podružnic storitvenih dejavnosti (trgovine, gostinstva, turizma, obrti, komunalnih in uslužnostnih dejavnosti) so se zbrali v petek 21. junija na ustanovni konferenci. Referat o bodočem delu in nalogah je imel tov. Štefan Rodi in dejal, da je to reorganizacijo narekovalo hitrejšo uresničevanje in izpopolnjevanje gospodarskega sistema, hitrejšo uveljavljanje delitve po delu, vedno bolj razvito in poglobljeno delavsko in družbeno upravljanje ter uspešno delovanje in izpopolnjevanje celotnega komunalnega sistema. Dejal je, da mora uslužnostna dejavnost priti do posebnega izraza prav v močnih industrijskih centrih, tam, kjer ima močan vpliv na povečano dejavnost vseh ostalih panog.

Tov Rodi je nanizal delegatom naslednje glavne naloge tega odbora:

— opredeliti položaj in pomen uslužnostne dejavnosti v komuni in izven nje;

— ugotoviti dosedanje rezultate, analizirati izkušnje in slabosti, ki so se pojavljale po delovnih organizacijah. Skratka, ugotoviti sedanje stanje v delovnih orga-

nizacijah in komuni kot celoti;

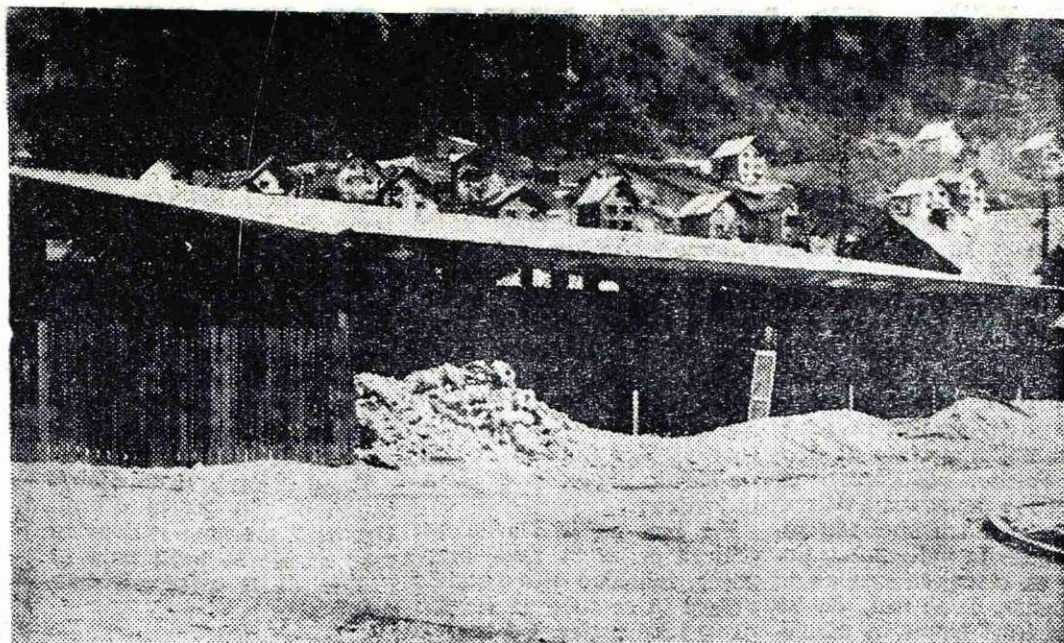
— nakazati nadaljnje možnosti razvoja uslužnostne dejavnosti v komuni in na osnovi tega sprejeti program dela novega odbora, ki bi bil istočasno napotilo za delo sindikalnim podružnicam.

V nadaljevanju se je zavzel za večjo pozornost domačemu turizmu, predvsem s stališča rekreacije naših delovnih ljudi, za načrt razvoj trgovine, gostinstva, obrti in drugih panog.

Izčrpno poročilo je dopolnilo še deset delegatov, ki so v svojih razpravah omenjali predvsem naslednje probleme:

— V trgovskih podjetjih vse preveč drobimo sredstva, vsako podjetje ima nekaj sredstev, vsako po svoje sklepa o adaptaciji lokalov, naroča načrte in sestavlja proračune. Tako »zabijamo« milijone brez kakšnih koristi. V trgovski paviljon je »zabitih« 15 milijonov dinarjev, mi pa se že dve leti prepiramo, kdo bo v njem posloval.

— Zakaj nimamo na Jesenicah nobene specializirane trgovine? Vsi prodajamo štedilnike, kuhinje, hladilnike itd. in se med seboj dogovarjamo, kakšno ceno bomo določili. V vseh štirih podjetjih nam ležijo mrtva sredstva, ki nas obremenju-

Trgovski paviljon, v katerega smo doslej vložili 15 milijonov dinarjev

jejo. Ne zasledujemo interesov potrošnika!

Predsednik Občinskega sindikalnega sveta tov. Ludvik Kejžar se je v svoji razpravi zlasti zavzel za ureditev osebnih dohodkov. Najnižja meja osebnih dohodkov naj bi bila 25.000 dinarjev mesečno, seveda pa ne smemo administrativno povišati osebnih dohodkov od 15.000 din na 25.000 din. Dejal je, da bi morali komisjsko pregledati in analizirati delovno mesto in če je neko delovno mesto akumulativno samo za 15.000 din na mesec, potem je bolje, da ga ukine mo in prizadetim poiščemo drugo zaposlitev. Ko je govoril o nagrajevanju, je dejal, da zelo radi govorimo o nagrajevanju po delu, pri tem pa še vedno mislimo na tarifne postavke in plače, česar pa sistem delitve po delu ne pozna. Načelo delitve po delu po lastnem uspehu še ni uveljavljeno — ustvarjenega je več kot je to izkazano v nagradah za delo. Ugotavljamo večjo rast storilnosti kot osebnih dohod-

kov. Mnogi se izgovarjajo, da ne bi imeli zagotovljene akumulacije za razvoj podjetja, če bi več izplačali. Pri takšnih stališčih se ne smemo čuditi, če delavci v prizadetih kolektivih niso zadovoljni. Govoril je še o združevanju sredstev za skupno vlaganje v izgradnjo stanovanj, ker bi le tako lahko tudi delavci manjših podjetij prišli do stanovanj. Več časa je posvetil problemom samoupravljanja in izdelavi statuten delovnih organizacij.

Teden dni pozneje, 28. junija pa so se sestali delegati sindikalnih podružnic družbenih služb (prosvete, šolstva, zdravstva in javnih služb) in izvolili trinajstčlanski odbor.

Uvodni referat je imel tov. Bine Kobentar in med drugim poudaril, da sindikalne podružnice niso posegle dalje od materialnih zadev ustanove, da niso segle na področje družbenih interesov. Dejal je, da razvoj družbenih služb ni samo v povečanih investicijah v iz-

gradnjo in razširitvi prostorov, bolj naj rešujejo družbeno problematiko, delajo na razširitvi in izpopolnjevanju samoupravljanja, delajo naj z zavestjo, da so vedno v službi občanov. Njihovo delo naj bo tudi usmerjeno v reševanje notranjih problemov, reševanje družbenega standarda zaposlenih, ekonomičnost poslovanja itd. Delo novega odbora je treba usmeriti v korist družbenega napredka, v korist članov teh in ostalih kolektivov.

V razpravi je bilo največ govora o zdravstveni službi, o nujnem poslovnem združevanju med zdravstvenimi kolektivi, o potrebi po koordinacijskem organu v merilu občine. S čim tesnejšim sodelovanjem med vsemi zdravstvenimi zavodi bi lahko izboljšali službo v korist zavarovancev. Na skupnih razgovorih naj bi se menili o razvoju zdravstvene službe v občini, o nabavi raznih medicinskih aparatov, da bi bilo izkoriščanje le-teh čim bolj racionalno.

(Nadaljevanje na 7. str.)

morajo biti izvršena pripravljala dela. Dviganje strehe je v teku, nosilec žerjavne proge bi moral biti pa tudi do takrat zamenjan, če bodo domače delavnice držale pogodbeni rok.

Žerjav z nosilnostjo 50 ton za šaržiranje električne peči je že gotov in tudi dobavljen ter čaka na »Dobravo«, da ga montiramo, ker bo med gradnjo gotovo dobrodošel.

Pri valjarnah vidite sami, da se dela odvijajo zelo dobro. Montaža striper hale je bila pred 15. junijem docela gotova. Trenutno pleškajo konstrukcijo, vrše obzidavo sten in pričeli so s prekrivanjem strehe. Ker imamo zagotovilo, da bo tekom meseca julija pripravljena dokumentacija za temelje globinskih peči, bomo v mesecu avgustu pričeli z gradnjo.

Tudi kanalizacija je že v gradnji, in sicer zbirni kanal ob zapadni čelni steni striper hale. Dokumentacija za glavni zbirnik sredi blooming hale bo gotova do 10. julija ter bomo pričeli že julija s pripravljalnimi deli.

Po pregledu pri »Metalni« Maribor bo vsa konstrukcija za halo

bloominga in strojnice izdelana do konca meseca julija, seveda letos. Torej ni bojazni, da ne bi imeli teh hal že letos pokritih. Tudi konstrukcijo za valjarno gredic bodo lahko izdelali že v celoti še letošnje leto. Montaža se bo vršila še drugo leto in bo drugo leto poleti tudi ta hala dograjena. Do 15. julija bodo gotovi vsi temelji hale bloominga in kot kaže tudi strojnice. Dobili smo pa že prve načrte za izkope temeljev za valjarniške naprave. Posebno je pa važno, da imamo zagotovilo, da bo tehnična dokumentacija za gradnjo temeljev strojne in elektro opreme ter strojnice pravočasno pripravljena. Ta dela smo oddali zagrebškemu projektantskim podjetjem »Plan« in »Zavodu za armirani beton«.

Za strojno opremo smo ravno sedaj pri oddaji del. Glavno opremo za globinske peči in potisno peč nam bo dobavila Metalna Maribor. Domači del opreme za blooming valjarno bo dobavilo podjetje »Lito-stroj« Ljubljana in opremo za valjarno trakov Strojne tovarne Trbovlje.

Večino dokumentacije za strojno opremo že imamo, veliko je najavljeno, da je na poti, bo pa vsa dobavljena, vsaj kot kaže, pred pogodbenimi roki.

Stroj za brušenje in poliranje pločevine bo postavljen v prvih dneh meseca julija na temelje, ki so že gotovi.

V mesecu juliju bo dobavitelj v celoti odposlal že peč za žarjenje v jeklovleku. Ker imamo že načrte za temelje, bomo te kmalu pričeli graditi. Ko bo peč prišla, jo bomo takoj tudi postavili.

Konec meseca julija je tudi že napovedana odprema iz Amerike za drugo opremo. Del elektro opreme, natezno ravnalni stroj in škarje za pločevino.

Za žično valjarno je s firmo Danieli Italija že podpisana pogodba za dobavo opreme za rekonstrukcijo. Ker pa stroški kredita niso v soglasju z zahtevami investicijske banke, nam ta še ni potrdila in dala soglasja za določila pogodbe.

V predelovalnih obratih je v teku premeščanje obstoječih strojev in

postavitev stroja, katerega smo kupili in dobili iz Sovjetske zveze.

Z gradnjo žarilnih peči v žarilnici še nismo pričeli, ker še ni pripravljena dokumentacija. Upamo, da bo dokumentacija v mesecu juliju gotova.

Za halo patentirnice smo pri oddaji del za projektiranje. Same peči tudi še niso naročene. Postopek zaključevanja pogodbe bo gotovo v teku še nekaj mesecev.

Stroji za bodečo žico so naročeni in je tudi že izvršeno plačilo. Upamo, da bosta oba stroja še pred zimo začela obratovati.

Zadnje dni meseca junija smo končno le že naročili vse transformatorje, kar jih potrebujemo za drugo leto. Za transformatorsko postajo 110-35 kV je še enkrat predložena izprememba ožje lokacije. Za transformatorsko postajo Bela je obdelana projektna naloga, medtem ko je za transformatorsko postajo »Sava« Hrenovica, ki naj napaja kisikarno, predelovalne obrate in aglomeracijo, projektna naloga še v obdelavi.

(Konec prihodnjic)

PROBLEMATIKA IZUMITE

Nas novi zakon o patentih in tehničnih izboljšavah, ki je začel veljati 2. februarja 1961, je postavil osnovne temelje za razvoj izumiteljske dejavnosti pri nas, saj v svojem prvem in drugem členu nalaga družbeni skupnosti, to je vsem državnim organom, gospodarskim in družbenim organizacijam in drugim, obvezo, pospeševati izumiteljsko dejavnost z ustreznimi organizacijskimi ukrepi, z ustvaritvijo materialnih pogojev za razvoj in razmah te dejavnosti, z obvezo, da se vsi koristni izumi in tehnične izboljšave morajo izkoristiti in da imajo izumitelji in avtorji tehničnih izboljšav za svojo ustvarjalno delo pravico na moralno in materialno priznanje v pravičnem razmerju do družbenega prihranka (dobička), ki ga dosežemo z izkoriščanjem izuma oziroma tehnične izboljšave. Ista načela, ki jih postavlja navedeni zakon o patentih in tehničnih izboljšavah, sada postavlja tudi naša nova ustava v čl. 45. Iz tega sledi, da imamo pri nas vse osnovne formalne pravne pogoje za razvoj izumiteljske dejavnosti in tehničnih izpopolnitev.

I Če pregledamo razvoj izumiteljstva v tehnično razvitih državah in njih tehnične dosežke v luči stvarnih pokazateljev, to je v količini patentnih prijav in jih primerjamo z nami, pridemo do poraznih ugotovitev, ki so tudi dejanska slika razmer pri nas v tem pogledu.

Iz uradne statistike mednarodnega biroja za zaščito industrijske svojine v Ženevi izhaja, da so posamezne države imele v letu 1961 na-

slednje število patentnih prijav: Zapadna Nemčija 58.188 patentnih prijav in 44.145 uporabnih modelov, skupaj 102.333 prijav, ZDA 83.396, Velika Britanija 46.811, Francija 37.435, Kanada 25.447, Italija 29.901, Avstrija 9.892, Švica 15.175, Švedska 13.186 itd. Ker Sovjetska zveza ni član pariške konvencije, nje-no število patentnih prijav ni objavljeno.

Pri nas pa je število patentnih prijav na ravni predvojne, tehnično zelo zaostalo države in se suče na številki okoli 1.900 prijav. Od tega je domačih prijav le okoli 900(!) in od teh ni niti 400 kvalitetnih, to je takih, ki bi našemu tehnično-industrijskemu razvoju predstavljale kolikor toliko pomemben napredek. Število le-teh pa še kaže tendenco padanja, leta 1962 jih je manj kot jih je bilo v letu 1961 itd. Vsi ostali patenti so določene novosti za vsakdanjo rabo (npr. boljša škatlica za zobotrebce, izboljšana smetišnica, nov vžigalnik za plin, smerni kazalci itd.).

Če istočasno ugotavljamo, da se je v letih po osvoboditvi število naše tehnične inteligence in tehničnih delavcev v naši industriji, institutih in drugod večkrat povečalo in da so se v tem razmerju povečale tudi naše proizvodne kapacitete, zrasle nove, najmodernejše tovarne, instituti itd., je navedena ugotovitev o številu domačih izumov še bolj zaskrbljujoča, saj bi po približni oceni morali imeti letno vsaj 5.000 do 6.000 domačih kvalitetnih izumov.

Tudi iz neposredne proizvodnje ne prihaja niti majhen del tistih novih stvaritev, ki bi jih v primerjavi z enakimi tehničnimi in razvojnimi možnostmi v inozemstvu

morali imeti. Pri tem pa je jasno, da je samostojna rast proizvodnih sil kategoričen imperativ vsake države in slehernega družbenega sistema, ker brez te nikdar ne bomo mogli trajno stopiti v korak z ostalim tehnično razvitim svetom in se resnično ekonomsko aktivno vključiti v mednarodno delitev dela.

To so dejstva. Ugotavljanje samih dejstev pa ni dovolj. Ugotoviti moramo razloge za tako stanje in najti pota in načine, da te ovire odstranimo.

II

Po našem mnenju so nekateri razlogi naslednji:

1. Določila in napotila zakona o patentih, o katerih smo govorili, so še vedno mrtva črka, ker se naše gospodarske organizacije še niso dokopale do spoznanja, da sta sleherni izum in tehnična izboljšava važni ekonomski postavki za podjetje, da je možno resnično rast proizvodnosti doseči samo s stalnim uvajanjem novih tehničnih dosežkov in izboljšav in to prvenstveno tistih, ki izhajajo iz njihovega lastnega podjetja, ker so gotovo najbolj vsklajena z njihovim organizacijskim in tehničnim sestavom.

2. V kapitalističnem svetu in ostalih tehnično naprednih državah, posebno pa še v Sovjetski zvezi, zastavljajo gospodarske organizacije (tovarne, instituti itd.) izumiteljstvo konkretne naloge s področja tehničnega razvoja in proizvodnosti, ne pa — kot pri nas, ko morajo izumitelji in avtorji tehničnih izboljšav sami na lastno pobudo razmišljati o novih tehničnih problemih, proizvodnih po-

trebah itd., za katere največkrat niti ne vedo, oziroma celo ne morejo vedeti, namesto da bi gospodarske organizacije z internimi in splošnimi razpisi objavile potrebe po tehnični rešitvi določenih proizvodnih in drugih nalog in s primerno, ne ozkosrčno stimulacijo, zainteresirale čim širši krog sposobnih in intuitivnih sodelavcev, od inženirjev do delavcev, za rešitev teh nalog.

3. V naši državi nimamo nobenega zveznega niti republiškega oblastvenega foruma oziroma organa, ki bi se posvetil organizaciji razvoja novih izumov in ki bi pomagal in nadzoroval uveljavljanje zakonitih predpisov glede podpiranja, razvoja, pomoči, vsklajevanja izumov in tehničnih izboljšav v naših tovarnah in drugih proizvodnih organizacijah.

Ze več kot dve leti je zakon o izumih in tehničnih izpopolnitvah v veljavi s svojimi točnimi, naprednimi in za skupnost izredno pomembnimi ter koristnimi predpisi. Čl. 95 zakona izrecno predpisuje, da morajo gospodarske organizacije obvezno izdati pravilnike o tehničnih izboljšavah, v katerih natančneje predpišejo postopek in pogoje za preizkušnje in uporabo tehničnih izboljšav, za določitev odškodnine zanje itd.

Da bi pomagali podjetjem v tem pogledu, je prof. dr. Pretnar izdelal obširen osnutek pravilnika o tehničnih izboljšavah, ki naj bi kot tipski pravilnik služil podjetjem in omogočil čimprejšnjo sprejem pravilnika v podjetjih v smislu zakonitih predpisov. Ta tipski pravilnik je izšel v našem in hrvaškem strokovnem časopisu (Gospodarski vestnik, Informator) in je bil poslan preko naših osnovnih društev izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav vsem podjetjem. Rezultat je tak, kot je bilo uvodoma navedeno. Ker pa podjetja nimajo sprejetih pravilnikov o tehničnih izboljšavah, seveda tudi ni formalne možnosti preizkušanja, ocenjevanja in nagrajevanja tehničnih izpopolnitev, kaj šele možnosti razvijanja izumiteljske miselnosti in dejavnosti med delovnimi kolektivi in uporabe teh zamisli v proizvodnem procesu.

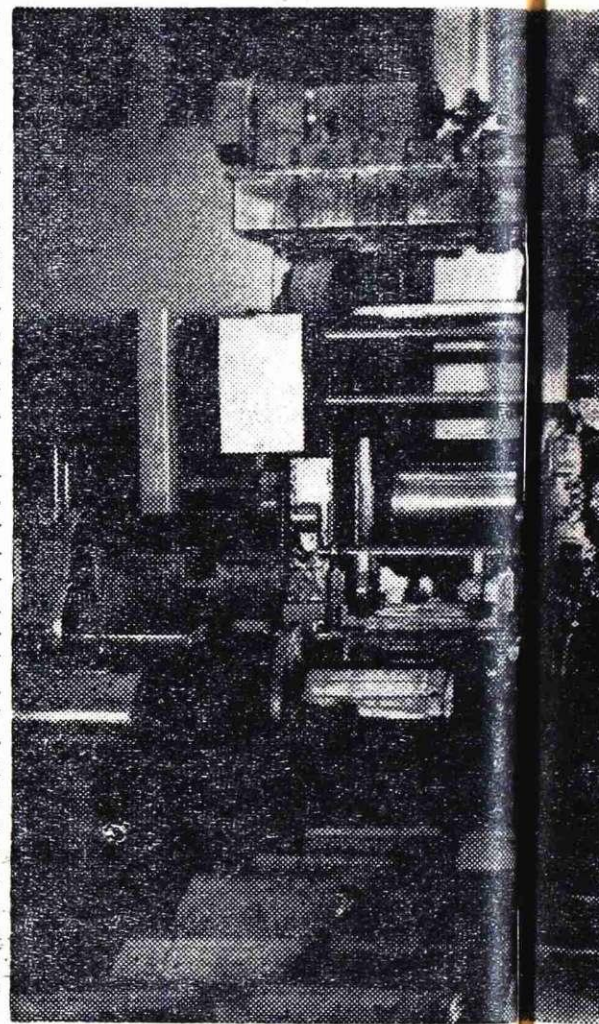
Morda ne bo odveč, če v ilustracijo navedemo npr., da imajo ZDA v senatu poseben pododbor za pospeševanje in občo problematiko izumov in da je tudi v Sovjetski zvezi poseben komite pri vladi SZ za znanstvena odkritja, tehnične izume in racionalizacije (tehnične izpopolnitve), ki imata oba med drugim tudi funkcijo, da po oblastveni liniji pospešujeta, vsklajata in nadzirata vključevanje izumov in tehničnih izboljšav v proizvodni proces ter skrbita za točno izpolnjevanje zakonitih predpisov za razvoj izu-

miteljstva. V zadnjih letih so v Sovjetski zvezi na vseh zasedanjih CK KP, ki so obravnavala gospodarska vprašanja proizvodnje, sodelovali tudi zastopniki njihovega Združenja izumiteljev (novatorjev in racionalizatorjev — avtorjev tehničnih izboljšav). Toliko pomembnosti pripisujejo drugod izumiteljski dejavnosti. Podobne organe z enakimi funkcijami imajo tudi druge tehnično razvite države.

4. Ker gredo odškodnine za izume in tehnične izboljšave kot tudi druga sredstva za pospeševanje izumiteljske dejavnosti v podjetjih v breme plačnega fonda, se podjetja in v okviru njih posamezne ekonomske enote, branijo izplačati primerne odškodnine

terialnih sredstev. Le tako oziroma čih predpisi bi v odpravo izme poti pospevanja i ske dejavnosti.

5. Tudi v stat tuj bi mor pou men izum in teh boljšav za razvoj stojno rast podjeti paj s praviki o izboljšavah ustva terialne inormali za strokov in tek moč izumjem jem tehnični izbol drugim tu za u oziroma nritev oddelkov podjetj ekspektiv strok višini inektivn li in ocenali vse

Demag stroj v hladni valjarni za hladno valjanje p

Preiskava debele pločevine z ultrazvokom

in skušajo na razne načine zmanjšati priznanje pomembnosti posameznih izumov oziroma tehničnih izboljšav z zavlačevanjem postopka, omalovaževanjem, z zahtevki po razni dokumentaciji, ki nima nič skupnega z izumom oziroma tehnično izboljšavo itd., samo da ne pride do plačila odškodnine, oziroma če že — do čim manjše.

Izumi in tehnične izboljšave so za podjetje osnovna sredstva in povsem nepravilno je, da bremene stroški za odškodnine in drugi izdatki v zvezi s pospeševanjem iznajditeljstva plačne fonde. Zato je edino pravilno, da gredo vsi izdatki v zvezi s pospeševanjem izumiteljstva in tehničnih izboljšav iz ma-

za tehnični boljša gali pri hitrejši osvojenih odlogov čitev v proizvodnjo be naj tudi o ugotovile, liko zn beni prihek pri nji po m pred roma posu in d osnovi za in r primerno škodnir

6. Eden od raz destimula tehn ventnih i v pod bi lahko vojim prirojeno eligenc miteljski talenton jali mno tehnične in izpopo liši — se to čud ali — jazen, str da bo nalete razumeva predi

IZUMITELJSTVA

h sredstev podjetja. To formalno določilo a tolačenje obstoje- daj bi v podjetjih ilo eno izmed ovir na speševanja iznajditelj- javnosti. di novi statuti podje- mora poudariti po- umotvornih tehničnih iz- za razvoj in samo- rast podjetij in sku- pravniki o tehničnih avah ustvariti ma- in formalne pogoje kovni in tehnično po- zumištem in avtor- ničnih izboljšav. Med- tud za ustanovitev a razritev služb ali ov v podjetjih, ki bi itivni strokovno na n olaktivno presoja- cenjali vse predloge

nih, na zavist, da bodo obe- leženi kot neki motilci dol- goletnega, že vpeljanega pro- izvodnega procesa, kot lju- dje, ki bodo s svojim pred- logom povzročili spremembo obstoječih, za določeno eko- nomsko enoto ugodnih pro- izvodnih norm itd. in da bo vse to negativno vplivalo na njihov položaj oziroma de- lovno mesto v podjetju.

O teh stvarih bi se mora- li delovni kolektivi pogovo- riti na sestankih delavskih svetov in s kolektivnimi sklepi osvoboditi izumitelj- sko inventivne ljudi osnova- nega ali morda neosnovane- ga strahu, da bodo zaradi svojega dela in predlogov na kakršenkoli način prizadeti.

III

V tej zvezi bi bilo tudi z ekonomisti treba razčistiti vprašanje, kako se določi v podjetjih višina družbenega prihranka (čistega dobička), ki je posledica nekega izuma oz. tehnične izboljšave in od katerega je odvisno izplači- lo odškodnine oz. dela tega družbenega prihranka. Dose- danji način ugotavljanja čis- tega dobička samo iz knji- govodskih pokazateljev je zelo tog in včasih neizved- ljiv, ker v knjigovodstvu ni dobiti vseh podatkov, na podlagi katerih bi lahko ugo- tovali družbeni prihranek (či- sti dobiček).

Z ozirom na vse navedeno smatramo, da bo v bodoče treba postaviti v okvir go- spodarskih zborov — po no- vi ustavi — posebne ožje od- bore v republiki, okraju in komuni, ki se bodo ukvarja- li s problematiko izumov in tehničnih izboljšav v naših podjetjih in pri občanah, z vključevanjem te dejavnosti v družbene plane s koordi- nacijo, pomočjo in kontro- lo nad izvajanjem zakonitih predpisov v zvezi z izumi- teljsko dejavnostjo itd.

V zvezi s tem bi bilo treba konkretno predlagati, naj bi bila podjetja na nek način stimulirana za uporabljanje domačih izumov, morda z določeno oprostitvijo dru- ženih dajatev za določen čas itd. Dalje naj bi dobila pod- jetja možnost formirati po- sebne sklade za pospeševa- nje iznajditeljske dejavno- sti, da ne bi bremenili plač- nega sklada in sklada za sa- mostojno razpolaganje.

Za znanstveno raziskoval- no delo daje skupnost na razpolago ogromne zneske, iz katerih se financirajo ob- delave določenih znanstvenih tem. Potrebno bi bilo to de- lo znanstvenih forumov (univerz, institutov, gospo- darskih organizacij) vezati na vsak način na to, da se znanstvena odkritja pretvori v izume, ki jih je mogoče prenesti v proizvodnjo, ne pa da ostanejo samo znanstvena odkritja brez praktične upo-

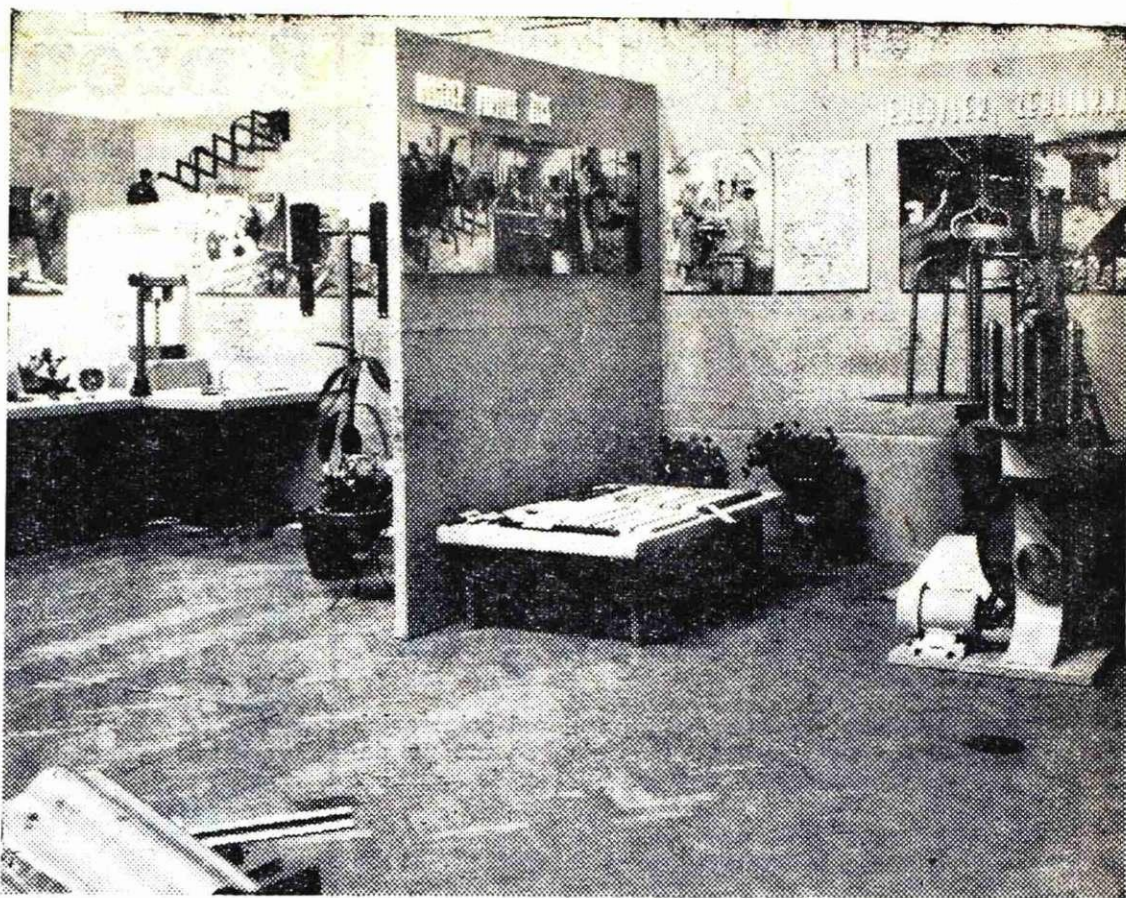
rabe v gospodarstvu. Dalje bi bilo potrebno del teh sred- stev neposredno uporabiti za pospeševanje razvoja izumi- teljstva in vključitev doma- čih izumov v proizvodnjo.

V tej zvezi naj poudarimo tudi to, da se v fond za po- speševanje znanstvene in kul- turne dejavnosti stekajo veli- ki zneski tudi od taks oz. davka na dohodek iz izumi- teljske dejavnosti. Zato lah- ko postavimo zahtevo, da se iz teh fondov uporabi odgo- varjajoči del za pospeševanje izumiteljske dejavnosti.

IV

Na izumiteljsko dejavnost tudi zelo neugodno vpliva dejstvo, da so bile v zadnjih letih vse takse za patentne prijave za več kot petkrat povečane. To je morda ra- zumljivo zaradi velikega šte- vila (preko polovice) prijav inozemskih patentov, ker so bile dosedanje takse v pri- merjavi z inozemskimi v res- nici nizke, ne moremo pa se strinjati, da isti kriterij vel- ja tudi za domače izumite- lje, katerih povprečni doho- dek je gotovo precej nižji od inozemcev. Tu bi bila nujno potrebna neka korektura. K patentnim taksam pa je od- lani priključen še izdelek za natisk patentnega spisa, ki je sicer potreben, vendar so stroški tolikšni, da jih pov- prečen izumitelj le težko zmore (od 25.000 din do 100.000 din). Pripominjamo, da je v skoro vseh tehnično zelo razvitih državah natisk patentnih spisov brezplačen in ga napravijo za to specia- lizirane državne tiskarne. Tu- di za to bomo morali poiskati neko rešitev, da bi se stroški za natisk tehnične patentne dokumentacije znižali. Mor- da bi lahko tiskarne za tis- kanje patentne dokumenta- cije oprostili določenih dru- ženih dajatev.

Mnogi izumitelji se prito- žujejo, da Uprava za patente v Beogradu ne posluje tako ekspeditivno, kot bi bilo ko- ristno za uporabo izuma v proizvodnji. V današnjem času tehnične novosti hitro zastarevajo in je zato čaka- nje na podelitev patenta in iz tega izhajajoče aranžma- ne za sodobno proizvodnjo škodljivo. Tehnična novost lahko ustvari danes velike dohodke, čez leto ali dve pa morda z ozirom na nove tehnične dosežke le-ta ne bo več zanimiva. Tudi se neka- teri izumitelji pritožujejo, da jim patentna uprava ne nu- di ekspeditivno vso potrebno pomoč in informacije, ki bi jih upravičeno lahko izumi- telji pričakovali in zahtevali od take ustanove.

Ob dnevu mladosti so izumitelji razstavljali v domu TVD Partizan

V

Na področju znanosti naj bi razvoj izumiteljstva po- speševali s tem, da bi na ju- ridični in ekonomski fakulte- ti osnovali stolice ali vsaj do- ločena predavanja o patent- nem pravu, patentni doku- mentaciji, izumiteljski eko- nomiki in predpisih o zašči- ti izumov in tehničnih izbolj- šav doma in v inozemstvu itd. Mnogi diplomirani juri- sti in ekonomisti se vsak dan bolj pogosto srečujejo z vprašanji iz navedene te- matike, bodisi kot odvetni- ki sodniki, sodelavci v pod- jetjih, na institutih itd., pa o vsem tem praktično nič- sar ne vedo. Tudi v okviru sklada Borisa Kidriča naj bi bil poseben sklad za nagrade izumiteljem in avtorjem teh- ničnih izboljšav. Pred krat- kim sta bili sicer iz tega skla- da podeljeni nagradi dvema našima članoma za njihova pomembna izuma, vendar smatramo, da bi morali izu- miteljstvo, posebno tisto, ki najde takojšnjo pomembno ekonomsko aplikacijo v pro- izvodnji, še mnogo bolj sti- mulativno nagradjevati.

Naše družbene in gospo- darske organizacije in dolo- čeni sekretariati Izvršnega sveta, ki imajo v svojem de- lokrogu konkretno skrb in zadolžitev za razvijanje pro- izvajalnih sil, bi morali ime- ti v svojem sestavu ustrezne komisije oz. referate za po- speševanje domačih izumov in tehničnih izboljšav in za čim hitrejšo vključitev le teh v proizvodni proces. To vel- ja posebno za republiško in okrajno gospodarsko zbor- nico, za združenje inženirjev in tehnikov, — s katerim že- limo še tesnejšega sodelova- nja, za sindikate, ki bi morali posebno skrb posvečati pravilnim odnosom do avtor- jev tehničnih izboljšav v to- varnah, gledati na to, da se vsi realni in pomembni

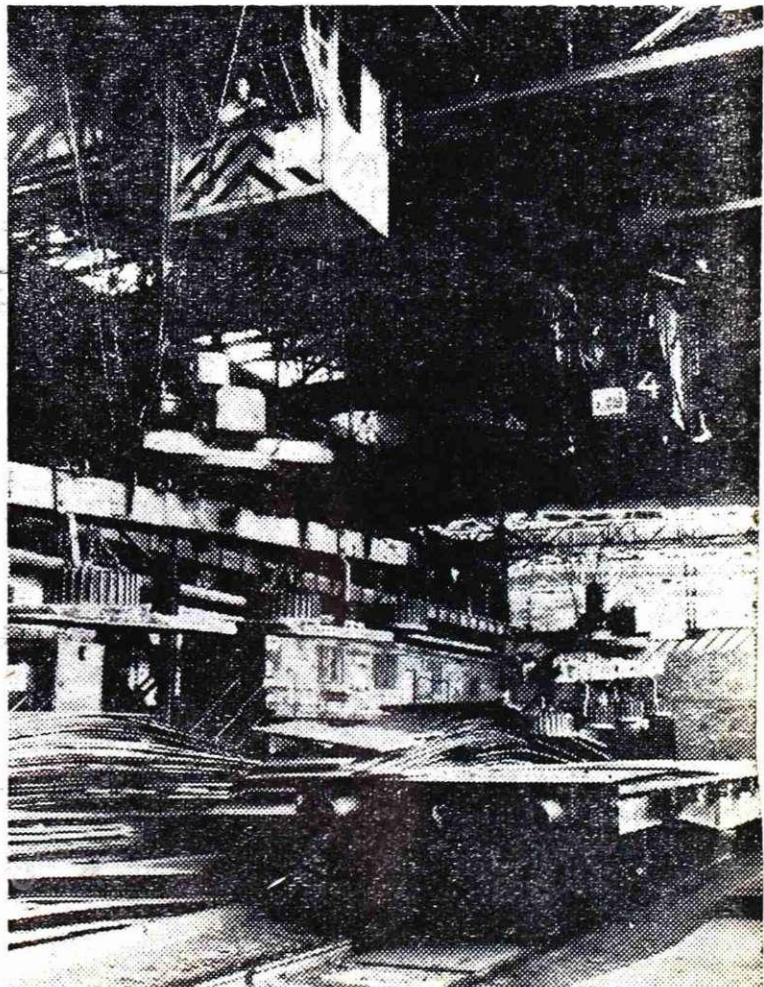
predlogi tehničnih izboljšav čimprej uvedejo v proizvod- njo, sodelovati pri določeva- nju novih proizvodnih norm v zvezi s tehničnimi izbolj- šavami.

VI

Navedli smo nekaj dejstev iz naših problemov, s kate- rimi se vsak dan srečujemo, skušali smo pokazati na stan- je, v katerem so naši izu- mitelji in avtorji tehničnih izboljšav, ugotoviti napake in vzroke napak ter navedli ne- kaj misli in predlogov, ki naj bi izumiteljsko dejavnost v

smislu našega novega zaka- na in ustave poživili in dvig- nili na raven, ki odgovarja objektivnim možnostmi z ozirom na naše proizvodne, strokovno-kadrovske, organi- zacijske in družbene zmog- ljivosti.

Iznešeni problemi, podat- ki, kritika in predlogi, naj ne služijo le zaščiti interesov izumiteljev in avtorjev teh- ničnih izboljšav, ampak pred- vsem prelomu dosedanje mi- selnosti v odnosih do izumi- teljstva na splošno in impe- rativni potrebi hitrega vklju- čevanja domačih izumov in tehničnih izboljšav v proiz- vodni proces.

Če hočejo da nakladanje debele pločevine v valjarni 2400 hitreje napreduje, uporabljajo dva žerjava

ino vanje pločevine

nične boljševe, poma- ri čim hitrejši izvedbi njih predlogov in vklju- v proizvodnjo. Te služ- j bi tudi objektivno vile, kako znaša druž- prihranek pri proizvod- nom predlogu ozi- postati in določile na- za in pravilnika rno škodnino. den med razlogov za nula tehnično in- h lje v podjetjih, ki ko svojim znanjem, eno teligeno in izu- skim talentom ustvar- inog tehnične novosti opolne, je — čeprav čudniški — neka bo- strda bodo s svo- prednileteli na ne- evan predpostavlj-

Jerka ga ni razumela. Čutila je le, da je drugačen od onih dveh.

Ko so spet obsedeli ob praznih kozarcih, je Walter stopil k vratom in se zadril:

»Mici, daj pijače! Sturmbannführer bo poginil od žeje.«

Cim bolj všeč je bilo Messnerju, da je poročnik nepovabljen prisedel k njim, tem bolj je Sokoljak trepetal, kdaj se ga bo lotil.

»Gospoda,« je dejal Walter. »Spremenjene razmere, za katere smo zvedeli danes, so me opogumile, da sem se dobro uro vozil po poledenelih cestah najjužnejše dežele Reicha in si napolnil pljuča z ledenim Südkärntnerskim zrakom. Mislim, da bomo takile, kakršen sem jaz, v tej deželi zdaj popolnoma nepotrebni. Zato se bom začel poslavljati. Naj bo nočoj začetek slovesa. Prosim!«

Peter Skalar

30

Srečanja

Moža sta izpila v dušku, Jerki pa ni več prigovarjal.

»Se vam ne zdi, gospod Adlerschitz, da ste po današnjem obvestilu nekoliko degradirani?« se je spustil v Sokoljaka, ki je s strahom čakal na ta trenutek.

Postajenačelnik je že zinil in malo je manjkalo, da ni izustil največje neumnosti. Mislil je vprašati, če bo pomenila priključitev razveljavitev podeljenih činov, saj se je že videl v častniški uniformi SD. Rešil ga je Messner, ki je vedel, kaj je treba reči, kljub temu, da se mu je jezik že močno spodviljal.

»Najbrž se motite, poročnik,« je dejal. »Gospod Adlerschitz, tudi meni ta priimek zelo ugaja; saj dovolite, da vas kličem tako, kakor vam pravi poročnik? Gospod Adlerschitz je nedvomno šele na začetku svoje kariere.«

»O tem ne dvomim,« je odrezal Walter. »A to ni tisto, kar sem mislil povedati. Poglejte ga reveža, kako se je moral truditi za to, da ste ga uvrstili med volksdeutscherje. Koliko uslug je napravil Nemčiji med tem, ko so njegovi rojaki kuhali banditom večerje in kovali zarote. Čez nekaj mesecev bodo pa brez razlike vsi državljani tretjega Reicha. Ali je to pošteno? Ali ni to degradacija? Mislim, da bi morala naša domovina drugače nagraditi tiste, ki si toliko prizadevajo za njeno povečanje in združenje s prastarimi deželami, kakor deutschmingovski postajenačelnik.«

Sokoljak in Messner sta besno pograbila kozarce in jih nesla k ustom. Ko sta pila, je zgrabil Walter Jerkino čašo in pljusnil verjetno pod mizo. Prazno čašo je postavil na mizo in dejal: »Tako se pije, punca.«

Walter je bil še povsem trezen, onih dveh pa se je pijača že močno prijetla. Zato so postajali Messnerjevi nameni vse očitnejši. Svojo dlan je položil na Jerkino laketo, z desnico pa ji je segel za hrbet. Skušala se je odmakniti, a ni mogla dalj kot do ogla, kjer je sedel Sokoljak. Walter je z zadovoljstvom gledal, kako slabo se Messner obvlada in kako očitno se ga polašča polnost.

8 premier in 90 predstav

Upravnika gledališča »Tone-
ta Cufarja« na Jesenicah, tov.
Bojana Čebulja smo srečali
v gledališču ter mu zastavili
troje vprašanj o poteku in
doseženih uspehih letošnje

gledališke sezone. Tov. Če-
bulj se je naši prošnji rad
odzval ter na zastavljena
vprašanja takole odgovoril:
Kakšna je ocena letošnje
gledališke sezone v primerja-

ločenim uspehom, kajti okus
občinstva je dokaj različen
in se je zato težko omejiti
pri tem le na eno samo odr-
sko delo.

Podatki, s katerimi razpo-
laga naše gledališče, kažejo,
da si je gledališke predstave
v minuli sezoni ogledalo 21
tisoč obiskovalcev ali 233 gle-
dalcev na eno predstavo, kar
je za naše razmere že lep
uspeh. Število gledalcev je v
primerjavi z lansko in prej-
šnjimi sezonami nekoliko
manjše, vendar gre to na ra-
čun manjšega števila premier
in hude zime, ker imamo
še vedno nerešeno vprašanje
ogrevanja dvorane in ostalih
prostorov v gledališču. To je
za sedaj tudi osrednji pro-
blem, ki ga bomo morali s
pomočjo vseh ostalih činite-
ljev rešiti.

Jeseniški gledališčniki so že
letos sodelovali na republiški
reviji amaterskih igralskih
skupin v Novem mestu. Kje
so po vašem mnenju vzroki,
da se jeseniško gledališče še
ni uvrstilo na prvo mesto in
da se še ni predstavilo na
tradicionalnem zveznem fe-
stivalu amaterskih igralskih
skupin na otoku Hvaru?

Nedvomno predstavlja re-
vija v Novem mestu veliko
in uspešno manifestacijo gle-
dališkega amaterizma v Slo-
veniji. Zato si štejemo v po-
seben uspeh, da smo na vseh
dosedanjih revijah sodelovali,
kar je hkrati tudi lepo pri-
znanje celotnemu gledališke
mu kolektivu. Za svoje nasto-
pe so naši gledališčniki na do-
sedanjih republiških revijah
prejeli pri občinstvu in kriti-
ki laskava priznanja, da pa se
kljub povoljnim ocenam ni-
smo uvrstili na prvo mesto,
je delno vzrok v tem, da si-
cer uspela dela ne ustrezajo
repertoarni politiki zveznega
festivala na otoku Hvaru,
eden od glavnih vzrokov pa
je v tem, da cela vrsta, sicer
tudi kvalitetnih amaterskih
igralskih skupin v Sloveniji
le potrebuje tudi vzpodbude
v obliki sodelovanja na zvez-
nem festivalu na Hvaru. Naši
gledališčniki bodo vseeno še
naprej požrtvovalno delali,
čeprav se ne bodo predsta-
vili na otoku Hvaru, sicer pa
je ob tako velikem uspehu,
kot smo ga dosegli v Mona-
cu, tudi težko zahtevati in si
lastiti pravico sodelovanja na
vsakem festivalu.

Znano nam je, da boste v
septembru sodelovali v Pe-
sari v Italiji s komedijo »Trip-
če de Utolče«. Prosim vas,
da poveste kaj več o tem po-
membnem gostovanju, zani-
ma pa nas tudi okvirni pro-
gram gledališča za gledališko
sezono 1964-65.

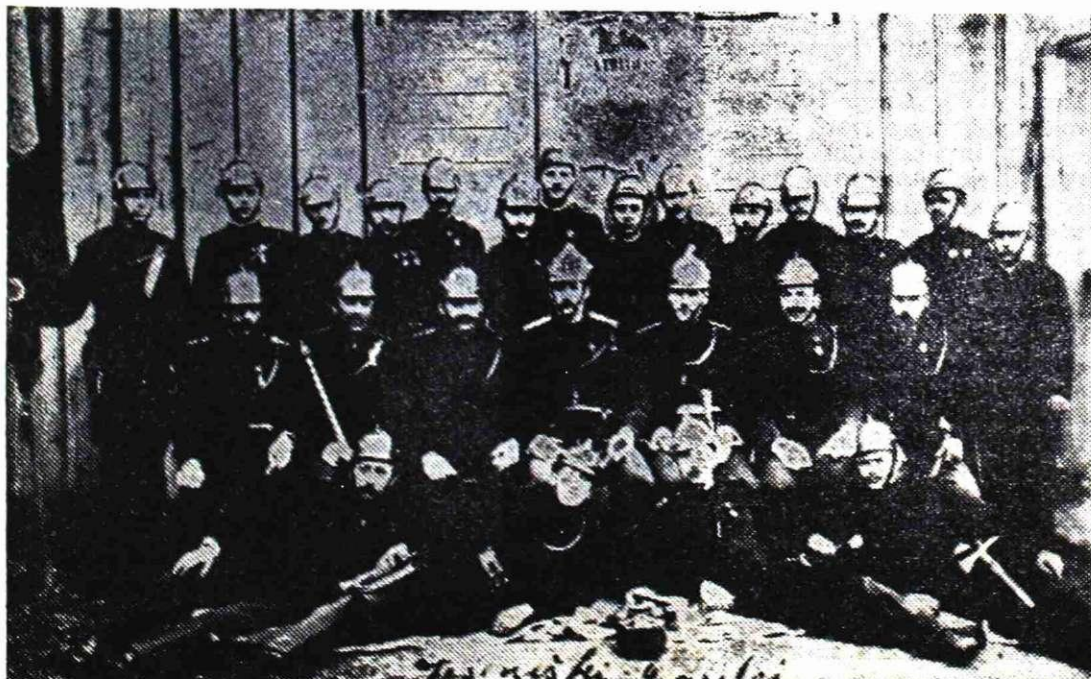
Ni treba posebej poudar-
jati, da predstavlja sodelova-
nje na tako pomembni prire-
ditvi kot je festival amater-
skih igralskih skupin Italije,
veliko mednarodno priznanje
za kolektive, ki se bodo s svo-
jimi predstavami predstavili
tamkajšnjemu občinstvu. —
Omenjeni festival so namera-
vali organizirati že lani, ven-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Prizor iz mladinske igre »Pikica in Tonček«. — S tem
odrskim delom so se jeseniški gledališčniki predstavili
tudi na reviji amaterskih igralskih skupin v Novem mestu
in bili deležni s strani občinstva in kritike lepih pohval
in priznanj

Jubilej jeseniških gasilcev

Letos praznujejo jeseniški gasilci 70-letnico ustanovitve prostovoljnega gasilskega dru-
štva. Ob tem jubileju bodo organizirali lepo proslavo, več o tem pa bomo pisali v pri-
hodnjih številkah Zelezarja

vi s prejšnjimi gledališkimi
sezonami? Katero odrsko de-
lo je bilo pri občinstvu naj-
ljubše sprejeto?

Če hočemo vsaj približno
oceniti letošnjo gledališko
sezono, potem moramo naj-
prej še enkrat na kratko po-
gledati, kakšen je bil reper-
toar gledališča v minuli
sezoni. Na sporedu je bilo 8
premier, od tega tri mladins-
ka dela (Sneguljčica, Pikica
in Tonček ter Pravljica o car-
ju in pastirju), ena ljudska
igra (Hajduk Janošik), ena
drama (Pekel je vendar pe-
kel), dve komediji (Tripče
de Utolče in Cvetje hvaležno
odklanjam) ter opereta (Me-
lodije srca). Do sedaj smo
zabeležili 90 predstav, vendar
število predstav še ni popol-
no, ker nameravamo v pri-
hodnje odigrati še nekaj
predstav komedije »Tripče
de Utolče«, preden odidem na
festival v Italijo.

Od navedenih del je bila
pri občinstvu najboljše spre-
jeta komedija »Tripče de
Utolče«, čeprav je bila že
tretjič obnovljena, sicer pa
je bilo vsako delo pri občin-
stvu sprejeto po svoje z do-

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »Radio«
6. do 8. julija mehiški barvni film SEM PUSTOLOVEC. Predstave 6. in 7. julija ob 17. in 19. uri, 8. julija ob 19. uri.
9. do 10. julija ruski barvni film OPERACIJA »DEDIŠČINA«, ob 19. uri.
11. do 12. julija ruski film IVANOVO OTROŠTVO, ob 19. uri.
13. julija italijanski barvni CS film OSVAJALEC MORA CAIBA, ob 17. in 21. uri.

Kino »Plavž«
6. do 7. julija angleški film NEZADRŽLJIVI, ob 18. in 20. uri.
8. do 9. julija mehiški barvni film SEM PUSTOLOVEC ob 18. in 20. uri.
11. do 12. julija ruski barvni film OPERACIJA »DEDIŠČINA«, ob 20. uri.
13. julija ruski film IVANOVO OTROŠTVO, ob 18. in 20. uri.

Kino Žirovnica
6. julija nem. film FLAMKA.
7. julija jugoslovanski barvni film STOPNICE JUNAŠTVA.
10. julija mehiški barvni film SEM PUSTOLOVEC.
13. julija ruski film OPERACIJA »DEDIŠČINA«.

Kino Dovje
6. julija jugoslovanski barvni film STOPNICE JUNAŠTVA.
7. julija nem. film FLAMKA.
11. julija mehiški barvni film SEM PUSTOLOVEC.
13. julija ruski film OPERACIJA »DEDIŠČINA«.

Kino Koroška Bela
6. julija ameriški barvni CS film OBSEDENA ŽENA.

7. julija ruski barvni film OPERACIJA »DEDIŠČINA«.
8. julija angleški film NEZADRŽLJIVI.

13. julija mehiški barvni film SEM PUSTOLOVEC.

Kino Kranjska gora
6. julija ruski barvni film OPERACIJA »DEDIŠČINA«.
7. julija ameriški barvni CS film OBSEDENA ŽENA.
10. julija angleški film NEZADRŽLJIVI.
13. julija francoski film POTEPENCI.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 5. julija od 12. ure do 12. julija do 12. ure.
Zahodni del Jesenic: dr. Alojzij Jenko, Jesenice, Cesta maršala Tita 84, telefon 277.
Vzhodni del Jesenic: dr. Avguštin Tancar, Jesenice, Cesta maršala Tita 27, telef. 278.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem članom samopomoči dnine Malej in delno adjustaže obrata javornik II ter dr. Milanu Čehu za pomoč in prizadevanje med mojo dolgotrajno boleznijo.

Franc Valentar, javornik II

OBVESTILO

Obveščamo vse člane kolektiva in upokojence Železarne Jesenice, da bo mala prodaja od 1. do 25. avgusta 1963 zaprta zaradi dopustov.
Interesenti za nabavo materiala naj zato pohitijo z nabavo v mesecu juliju.

Referat za malo prodajo

Prijateljsko srečanje v Trbovljah

Sindikalni odbor rudnika Trbovlje-Hrastnik je povabil člane našega kolektiva na prijateljsko srečanje v nogometu, šahu streljanju in kegljanju. Kljub nekaterim težavam smo se odločili, da se udeležimo tega prijateljskega srečanja z okrnjenimi ekipami šahistov, kegljačev, strelcev in nogometašev ter tako okrepimo prijateljske odnose s tradicionalnim srečanjem z našimi tovariši rudarji.

Člani njihovega kolektiva so imeli že dalj časa razna tekmovanja, posvečena dnevu rudarjev. V praznovanje je bil vključen tudi pester kulturni program.

V Trbovlje smo odpotovali 29. junija 1963 v postavi 6 kegljačev, 6 strelcev, 11 šahistov, 13 nogometašev in vodja, torej skupaj 36 članov. V Trbovljah nas je na železniški postaji čakal avtobus in nas odpeljal v mesto. Pred stadionom »Rudarja« so nas sprejeli funkcionarji rudniškega sindikalnega odbora, nam zaželeli dobrodošlico in nas povabili na ogled nogometne tekme (suhi : debeli). Po končani tekmi so nas odpeljali z avtobusom v Izlake oziroma Medijske toplice, kjer smo se po večerji lahko kopali.

V jutranjih urah smo se odpeljali v Trbovlje in se z

njihovimi športniki pomerili prijateljsko v nogometu, streljanju, šahu in kegljanju.

Rezultati:
nogomet 1:1
streljanje 971:971 krogov
šah 7:3 v korist rudarjev, ki so prav tako zmagali tudi v kegljanju.

Pri tekmovanju ni šlo toliko za osvojitve prvih mest, kot za zblizanje in utrditev medsebojnih prijateljskih odnosov.

Vsa tekmovanja so pozorno spremljali člani njihovega kolektiva in ostali. Po končanem tekmovanju je bilo skupno kosilo, po katerem smo se pogovarjali o športni rekreaciji ter delu obeh kolektivov. Za tem so si nekateri člani naše ekipe ogledali

mesto Trbovlje in njihov prekrasen delavski dom.

Ob 15. uri je bil svečan zaključek tekmovanja, kjer so bili objavljeni rezultati. Ob izmenjavi daril so spregovorili o pomenu teh srečanj predsednik sindikalnega odbora rudarjev in naš predsednik komisije za šport. Na tem, nadvse prijateljskem zaključku, je bilo izraženo mnenje, da bi se rudarji in naši železarji v taki obliki srečevali tudi v bodoče, tako na Jesenicah kot v Trbovljah.

Našo ekipo so stalno spremljali vodilni funkcionarji sindikalnega odbora rudnika.

Končno smo se morali posloviti. Prisrčno smo se jim zahvalili za izredno gostoljubnost in se vrnili domov.

15 milijonov „mrtvih“ sredstev

(Nadaljevanje s 3. str.)

Komuna naj bi nujno posvetila več skrbi razvoju zdravstvene službe. Po mnenju diskutantov obremenitve družbe do delovnih organizacij večkrat postavljajo posamezne kolektive pred vprašanje obstoja.

Več časa so posvetili razpravi o vprašanjih, ki naj jih kolektivi nujno vnesejo v statute delovnih organizacij. V glavnem so vsi diskutanti menili, da mora delo kolektivov družbenih služb sloneti na tem, da nudijo vsestransko pomoč gospodarskim organizacijam. Ta pomoč pa naj se odraža v tem, da vsestransko pomagajo članom teh kolektivov, kadar potrebujejo njihove usluge. Vprašanja s področja družbenega standarda, rekreacije in nagrajevanja so

bila v glavnem ista kot na prvi konferenci. Ugotovili so potrebo po še nadaljnjem iskanju meril za prehod na nagrajevanje po delu.

Vsa vprašanja, o katerih so delegati razpravljali na obeh ustanovnih konferencah, so dobra osnova za sestavo programa dela novoizvoljenih odborov. Mnoga izmed njih pa bo morala nujno obravnavati tudi občinska skupščina.

Z. P.

ZAHVALA

Podpisani se iskreno zahvaljujem prometnemu oddelku in sindikalnemu odboru za prejeto denarno pomoč v času moje bolezni.

Franc Dobravec, promet

PIŠE: PETER SKALAR

IZDANJE: 28. 7. 1963
SODRŽAJ: 1. K
RIŠE: BONI ČEH

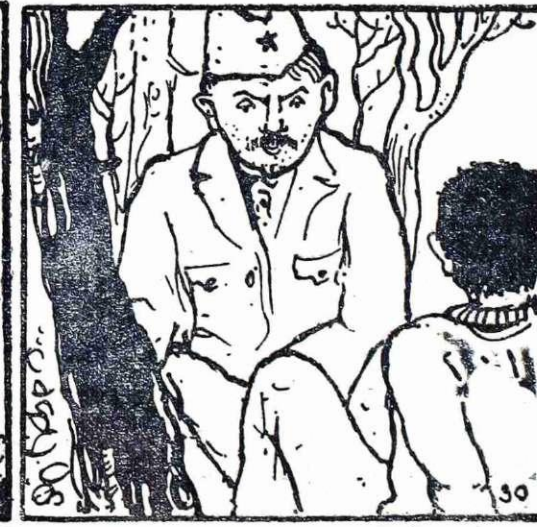
28.

Vse leto so draži Nemce kar na svojo pest. Naslednjo pomlad pa je nevidni sovražnik začel drugače. Najprej je Dreje srečal v gmajni starega partizana Gašperja. Ker ga je poznal, saj je bil vaščan, mu je brž ponudil puško in naboje. Gašper se mu je posmejal in ga nezaupljivo pogledal. Če bi mu ponudil hlebec kruha, no ja, to bi bilo razumljivo. A puško? Takle otrok. Kje pa naj jo dobi? Prizanesljivo mu je povedal, naj puško kar pusti pri svislih v Zadnjih Dobravah pod dolgim meliščem čez teden dni ob treh popoldne. Nikakor pa mu ni hotel obljubiti, da se bosta lahko še kdaj srečala.

29.

Dreje je sklenil, da bo pred tovarišema zamolčal svojo novo skrivnost. Čez teden dni je točno opoldne stopil na cesto. V letu dni je zrasel, da mu koš ni opletal več tako globoko pod kolena. A vseeno je bil še kaj smešen pod njim. Cesta je bila prazna. Hitro je dospel do melišča. Tu se je zaman oziral, da bi zagledal Gašperja. Ta je bil skrit vrh melišča in se je oziral čez Dobrave. To leto so bili partizani še posebno oprezni. Ker se je čez dobro uro prepričal, da ni nikjer nobenega Nemca, je šel dol in veselo objel Drejca, ki je potegnil iz svojega koša puško in pločevinasto škatlo z naboj.

30.

Odslej je Dreje užival zaupanje partizanov. Redno se je z njimi srečeval in kmalu so mu naročili, naj poišče še dva tovariša in ustanovi trojko. Dreje se je zvito posmejal in dejal: »Nič ne bom iskal. Smo že trije.« Gašper ga je poučil, kako je treba skrivati tajnosti in mu naročil, naj si vsi trije izbere izmišljena imena. Takšna naj bi bila ta imena, da jim bodo všeč in bodo pomenljiva. Odslej je rekel Gašper, se bodo morali ogovarjati samo s svojimi novimi imeni, katerih pa ne bo smel poznati nihče razen partizanov. Tudi partizani, je naročil Gašper, jih bodo odslej klicali s partizanskimi imeni.

Problematika nagrajevanja

(Nadaljevanje s 1. str.)
edino lahko vpliva na objektivno presojo.

Glede žebličarne pa komisija meni:

— izračunani osebni dohodek od marca naprej ne predstavlja dejanskih sredstev žebličarne in ga je treba v vsakem primeru ponovno izračunati;

— spremenjen način pakiranja žebličev in velika nesorazmerja med sedanjimi cenami osebnega dohodka in vloženim delom terjata spremembo, ki bi bila osnova novemu izračunu;

— popravek lahko izvedemo na dva načina, s spremembo cenika adjustaže, pri čemer bi ostala ugotovljena nesorazmerja v proizvodnji žebličev, ali pa z novim načinom obračunavanja po predlogu oddelka za norme.

Komisija predlaga drugi način.

V našem podjetju je treba ustanoviti stalen organ, ki bo sposoben strokovno ugotavljati nastale spremembe in po upravni liniji izvajati upravičene spremembe, ne pa se šele z ekonomskimi enotami pogajati. Tak predlog predlaga komisija zaradi številnih pripomb ekonomskih enot, ki nasprotujejo vsakršni spremembi v minus. Sedanja komisija, ki je zadolžena za ugotavljanje večjih odstopanj, naj z delom nadaljuje in postopoma z ugotovitvami seznanja CDS preko komisije za nagrajevanje. Pri tem pa je treba opozoriti na neko značilnost, ki se je pojavila že pri obračunu za mesec maj. Večina ekonomskih enot, ki so imele do konca aprila visok osebni dohodek, so dosegle v maju nižjega. Če je to posledica objektivnih vzrokov, je stvar razumljiva, če pa je odraz subjektivnih vplivov na višino proizvodnje, pa ima lahko nadaljevanje tega zelo negativne posledice.

Poročilo komisije za nagrajevanje je vsebovalo tudi problematiko vzdrževalnih delavnic in sicer odstotek režije za posamezne delavnice, oziroma ekonomske enote.

Številni obrati so poslali več predlogov za spremembo oziroma dopolnitev cenikov, vendar so bile na 20. rednem zasedanju predložene CDS-v obravnavo le spremembe, ki so najnujnejše in to za šamotarno — kanalska opeka z notranjo odpornostjo premera 45 mm, valjarno 1300 — rebrasta pločevina, žično va-

ljarno — valjanje na posebnih kalibracijah. Te spremembe cenikov veljajo od 1. julija letos naprej.

Poročilo komisije za nagrajevanje je obravnavalo tudi vpliv prehoda na 42-urni delovni teden v martinarni na višino povprečja pri vzdrževalcih. S spremenjenim načinom dela v martinarni se je zmanjšalo število porabljenih ur za proizvodnjo za 17 odstotkov ob enakem skupnem osebnem dohodku na zaposlenega. Ta sprememba je vplivala na strukturo osebnega dohodka tako, da se je zmanjšala osnova, povečal pa giblivi del. Ker se del osebnega dohodka vzdrževalnim EE računa od doseženega gibljivega dela proizvodnih enot, bi bilo nepravilno, če bi šla ta sprememba, ki je samo računskega značaja, v korist vzdrževalnim ekonomskim enotam. To še posebej iz razloga, ker martinari dobi v masi enak osebni dohodek.

Problematika nagrajevanja s tem še ni bila izčrpana,

vendar o tem in sprejetih zaključkih ter sklepih CDS prihodnjič.

8 premier in 90 predstav

(Nadaljevanje s 6. str.)

dar so ga zaradi potresa in poškodovane gledališke hiše morali preložiti na letošnjo jesen. Poleg našega gledališča bodo v Pesari sodelovale še amaterske igralske skupine iz Monaca, Avstrije in Nizozemske.

S pripravi smo že začeli in upamo, da bo do odhoda v Pesaro rešeno tudi zelo kritično vprašanje pomanjkanja denarnih sredstev.

Okvirni program za nastopajočo gledališko sezono še ni dokončno utrjen, vendar je gledališki svet na svoji zadnji seji že razpravljal o repertoarni politiki in se odločil, da poleg že običajnih principov repertoarja vnese vanj tudi več zabavnih in glasbeno-pevskih del.

Razbremenitev na najnevarnejšem cestnem odseku

Med zdravstvenim domom in križiščem pred hotelom »Pošta« je nedvomno najnevarnejši cestni odsek na Jesenicah. Na zelo zoženem cestišču brez pločnikov se tu dobesedno gnetejo motorna vozila, kolesarji, vprege in pešci. Zlasti se zgosti promet na tem odseku v času prometnih konic (med 13. in 14. uro in proti večeru). Nihče na Jesenicah bi ne smel biti presenečen, če bi na tem odseku prišlo do težjih prometnih nesreč. Niso izključene tudi takšne, kot je bila tista v Kranju, ko je dostavni avtomobil na pločniku povozil pet ljudi. Komisija za vzgojo in varnost v prometu pri Občinskem ljudskem odboru se je že več let zavedala nevarno-

sti, ki grozi na tem odseku in je zato opozarjala Občinski ljudski odbor naj skuša neurejenost in gnečo vsaj omiliti, če je že rešiti ni mogoče.

V zadnjem času je Občinski ljudski odbor uredil obvoznico pot, ki bo zmanjšala nevarnost na kritičnem cestnem odseku. Obvoznica poteka od križišča pred stavbo Elektro Žirovnica za zdravstvenim domom, kjer se odcepi od ceste, ki drži v Avto-servis in od tod za hišami na južni strani Titove ceste, dokler ne doseže kakih 50 m južneje od hotela Pošte Prešernove ceste. Mestoma je ozka in poteka skozi dokaj zanemarjena dvorišča, vendar jo bo vsakdo, ki želi biti na cesti varen in želi varnosti tudi drugim, rad uporabljal, saj na njej ni motornih vozil. Zlasti sodijo na obvoznico vprežna vozila in kolesarji.

Vsekakor bo treba sedaj komaj zasilno obvoznico pot urediti in širiti ter jo v bodočnosti podaljšati, da bo za starim poslopjem Avto-servisa in stavbo Carinarnice dosegla Titovo cesto pri parkirnem prostoru hotela Korotan. Tudi okolje bo treba urediti. Saj zanemarjena

REŠITEV MALE KRIZANKE IZ 26. ŠTEVILKE

Vodoravno: 1. plemič, 7. liti-
na, 8. as, 9. kaj, 10. vtis, 12.
žebelj, 15. aria, 16. rod, 18.
t(ega) l(eta), 19. Anamit, 21.
Kenija.

Navpično: 1. plavž, 2. liste,
3. et, 4. mikser, 5. Ina, 6. čaj,
11. Ibadan, 13. litij, 14. Jalta,
16. rak, 17. one, 20. M(eštvo-
vič) I(van).

ZALUJOČI: ati, ma-
mi, brat Srečko in
ostalo sorodstvo

TRGOVSKO PODJETJE »UNIVERSAL« JESENICE
poslovalnica KURIVO

POTREBUJE VEČ DELAVCEV ZA RAZKLADAJ
PREMOGA Z ŽELEZNIŠKIH VAGONOV

Vabimo dijake, študente in ostale, ki želijo pri-
ložnostni zaslužek, da se osebno zgledajo v poslo-
valnici »Kurivo« (bivše Čufarjevo kopališče).

ZDA — V ZDA so v pretek-
lem letu porabili skupaj pri-
bližno 5.000 ton kobalta, ali
nekaj manj kot tretjino celo-
kupne svetovne proizvodnje
te kovine, vendar brez So-
vjetske zveze ter vzhodnoev-
ropskih držav.

KONGO — Proizvodnja ko-
balta v kongoški provinci Ka-
tangi je v letu 1962 spet po-
rastla in sicer od 8.326 ton v
letu 1961 na 9.633 ton. S tem
je udeležena ta afriška drža-
va s 60 odstotki pri svetovni
proizvodnji te važne strate-

ške kovine. Pri tem ni upo-
števana Sovjetska zveza in
vzhodno-evropske države.

ITALIJA — V bližini mesta
Terni so začeli graditi dva
železarska objekta. Družba
Terni gradi vročo valjarno za
brame in široke trakove ter
hladno valjarno in naprave
za izdelovanje dinamo ter
trafo pločevine. Družba Ter-
ninoss pa bo zgradila tovar-
no, v kateri bodo predelovali
polizdelke nerjavečega jekla,
ki jih bo dobavljala valjarna
železarne Terni.

ZAHVALA

Za izkazano sočustvovanje
ob moji nezgodi se zahvalju-
jem vsej drugi skupini, ki je
bila na oddihu v Kaštel Luk-
šiču. Posebna zahvala tovari-
šici Anici Jamnik, uslužbenki
sindikata železarne, za njeno
materinsko skrb in lajšanje
bolečin, tov. Jožetu Kunšiču
za uspešno masiranje, kakor
tudi Marici Smolej, Malči La-
zar, Blažjevi in drugim.

Še enkrat vsem prisrčna
zahvala in še mnogo zadovolj-
nih oddihov.

S tovariškim pozdravom

Jože Ertl,
Kaštel Lukšič

Posvet o rekreaciji

Republiški svet Zveze sin-
dikatske Jugoslavije za Hrvat-
sko, Visoka šola za telesno
kulturo Zagreb in Železarna
Sisak so sklicali prvi posvet
o rekreaciji delavcev za Hr-
vatsko.

Posvetovanje je bilo 27. in
28. junija v Sisku ter 29. juni-
ja v Zelini. Udeležilo se ga je
200 delegatov iz Hrvatske ter
gostje iz vseh republik, raz-
en Črne gore.

Pod geslom »Za življenjsko
in delovno kondicijo delav-
cev« je imel posvet zelo de-
laven značaj, saj je bilo na
posvetovanju prebranih 30 re-
feratov in koreferatov z vseh
področij rekreacije: kulture
in prosvete, telesne kulture,
družbeno zabavnega življenja,
ljudske tehnike, turizma itd.

To je prvi posvet take
vrste v Jugoslaviji, katerega
namen je bil zbrati družbene
in strokovne delavce s po-
dročja rekreacije ter izme-
njati praktične izkušnje in
jih dopolniti z znanstvenimi
dognanji. Referati, koreferati
in razprava na posvetu je v
glavni poudarjala pomen
organizirane rekreacije, da se
človek osvobodí vseh škod-

ljivih posledic industrijskega
dela. Poudarjena je bila tako
važnost razvijanja delovne
sposobnosti, kakor tudi od-
stranjevanje vzrokov, ki škod-
ljivo vplivajo na človekov or-
ganizem. To lahko dosežemo
samo takrat, če bo čim več
delavcev pristopilo k aktiv-
nemu odmoru med delovnim
odmorom, kakor tudi po
osemurnem delu v prostem
času.

Ceprav so mnoga podjetja
v Jugoslaviji že začela reše-
vati problem rekreacije, je še
vedno mnogo delovnih kolek-
tivov, ki v tem zaostajajo.

Med zaključki posvetovanja
je rečeno, da mora sindikat
še naprej skrbeti za obravna-
vanje problemov rekreacije v
prihodnjem obdobju, tako da
vzpostavi delovne organizaci-
je pri odkrivanju pravih
vzrokov in problemov, da jih
še hitreje in odločneje rešu-
jejo kot doslej.

Koristne ideje, ki so bile
iznešene na tem posvetova-
nju, so pomembne tudi za
naše podjetje in nam bodo
pri reševanju problemov re-
kreacije v železarni prav go-
tovo veliko koristile. V.K.

ZELEZAR — Glasilo de-
lovnega kolektiva Zele-
zarne Jesenice — Ureja
redakcijski odbor — Glav-
ni in odgovorni urednik
Remigij Noč — Rokopisov
in fotografij ne vračamo
— Naslov: Uredništvo Zele-
zarja, Železarna Jese-
nice, int. telefon št. 394 —
Tisk CP »Gorenjski tisk«